

POSTANOWIENIE

Dnia 31 października 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Strzelczyk

w sprawie z powództwa D.M.

przeciwko B.M.

o rozwód,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 31 października 2019 r.,

na skutek skargi kasacyjnej pozwanego

od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 8 maja 2018 r., sygn. akt V ACa (...),

1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,

2) zasądza od pozwanego na rzecz powódki kwotę 2700 (dwa tysiące siedemset) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego,

3) przyznaje od Skarbu Państwa-Sądu Apelacyjnego w (...) adwokatowi K.K. tytułem kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu pozwanemu w postępowaniu kasacyjnym kwotę 2700 (dwa tysiące siedemset) złotych powiększoną o należny podatek od towarów i usług.

UZASADNIENIE

Skarga kasacyjna jest środkiem zaskarżenia o charakterze nadzwyczajnym. Ma przede wszystkim na celu - w interesie publicznym - ujednolicenie orzecznictwa sądów powszechnych, rozstrzyganie sporów precedensowych oraz o istotnym znaczeniu dla rozwoju prawa i judykatury sądowej. W związku z tym jednym

z koniecznych elementów skargi kasacyjnej jest wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania oraz jego uzasadnienie, w którym skarżący powinien wskazać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. i związku z tym istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy. Określone w art. 398⁴ § 2 k.p.c. wymaganie uzasadnienia w skardze kasacyjnej wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania zostaje spełnione, jeśli skarżący w odrębnym wywodzie wykaże, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być zatem osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania. Na tych jedynie przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Pozwany B.M. wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 8 maja 2018 r. w części, w której Sąd Apelacyjny oddalił apelację pozwanego od wyroku Sądu Okręgowego w G. nakazującego jego eksmisję z domu stron z powodu znęcania się na rodziną.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania został oparty na przesłance przewidzianej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. W uzasadnieniu tego wniosku skarżący wskazał, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona ze względu na naruszenie przez Sąd Apelacyjny art. 316 § 1 zd. 1 k.p.c. w zw. z art. 391 k.p.c. oraz art. 58 § 2 zd. 2 k.r. i op.

Wobec uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania trzeba podnieść, iż w orzecznictwie Sądu Najwyższego jednolicie przyjmuje się, że powołanie się przez podmiot wnoszący skargę kasacyjną na przesłankę zawartą w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. zobowiązuje do przedstawienia wyводу prawnego zmierzającego do wykazania kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającej na jego oczywistości,

widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby wchodzenia w szczegóły, czy dokonywania pogłębionej analizy tekstu wchodzących w grę przepisów i doszukiwania się ich znaczenia, co daje podstawy do uznania skargi za oczywiście uzasadnioną (tak np. Sąd Najwyższy w postanowieniach z dnia 16 września 2003 r., IV CZ 100/03, nie publ.; z dnia 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, nie publ.; z dnia 10 sierpnia 2006 r., V CSK 204/06, nie publ.; z dnia 5 października 2007 r., III CSK 216/07, nie publ.; z dnia 20 czerwca 2007 r. II CSK 184/07, nie publ.; z dnia 9 stycznia 2008 r., III PK 70/07, nie publ.; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07, nie publ. z dnia 22 stycznia 2008 r., I UK 218/07, nie publ.; z dnia 26 lutego 2008 r., II UK 317/ 07, nie publ.; z dnia 3 kwietnia 2008 r., II PK 352/07, nie publ.; z dnia 9 maja 2008 r., II PK 11/08, nie publ.; z dnia 21 maja 2008 r., I UK 11/08, nie publ. i z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08, nie publ.).

Podane w skardze kasacyjnej okoliczności nie spełniają tych wymagań. Wbrew stanowisku skarżącego Sąd pierwszej instancji na podstawie dowodów osobowych, w tym przesłuchania stron, ocenił okoliczności istniejące w chwili zamknięcia rozprawy poprzedzającej wydanie wyroku i nie podzielił stanowiska pozwanego, iż powódka wybaczyła mu dotychczasowe postępowanie a Sąd drugiej instancji podzielił te ustalenia jak również ustalenia dotyczące nagannego zachowania pozwanego w stosunku do powódki, nadużywania przez pozwanego alkoholu, znęcania fizycznego i psychicznego na powódką. Zdaniem Sądu drugiej instancji obecne „ustanie nieprawidłowego zachowania pozwanego względem pozostałych domowników”, które mogło być spowodowane wyrokiem skazującym za znęcanie nad powódką a także fakt, iż toczy się kolejna sprawa o znęcanie nie czyni orzeczenia eksmisji za bezzasadne. Sąd drugiej instancji podkreślił, iż ze względu na dotychczasowe zachowanie, pozwany stanowi zagrożenie dla zdrowia i życia, a także spokoju powódki.

Konkludując trzeba stwierdzić, że w sprawie nie zachodzi wskazana przez skarżącego przesłanka opisana w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. ani brana pod rozwagę z urzędu nieważność postępowania. Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

O kosztach postępowania kasacyjnego Sąd Najwyższy orzekł na podstawie art. 98 w zw. z art. 391 § 1, 398²¹ k.p.c. O kosztach pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu Sąd Najwyższy orzekł na podstawie § 8 pkt 6, 12 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z przez adwokata z urzędu (Dz. U. poz. 174, ze zm.).

as]

jw